

Radist / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Radist / satiriki hekaýa RADIST

Goňşymyz şäheriň mertebeli teatrlarynyň birinde edil başlyk bolmasa-da, onuň aşak ýanlarynda bir zat bolub-a işleýärdi. Onuň garamaýak artist däldigini men bir zatdan bilýän, ony işe ak «Wolga» gatnadýar. Hawa, şeýle goňşyň barka işsiz gezip ýörmege gelşiksiz how, üstüne bardym.

– Hally aga Weliýewiç, salawmaleýkim!

– Wa-a-a-leýkim! – diýip, ol sesini adatdan daşary sokdurdy. Artistlere mahsus bolan hereket bilen ellerini kelemenledip töre geçmekligimi mürähet etdi.

Geçip oturdym. Gürrüni nämeden başlajagymy bilmän gözümi elekçekek edip diwardaky suratlary synladym. Walla, ussatlyk bilen çekilen ýarym-ýalaňaç aýalyň suraty meniň aňkamy aşyrdy. Ernimiň suwuny akdyryp seredipdirin.

– A-how, goňşy agzyňy bir ýumsana – diýip, ol egnime kakdy. Allaniçiksi bolup tisginip gitdim. Men ilki gözümi ýumdum, onsoň agzymy açdym. Öňümde goýlan bir käse çaydan owurtladym-da, arzy-halymy aýtdym.

– Horoşo! Onsoň seniň gutaran ugruň haýsy ugru?

– Agronomçylyk.

– Agronomçylyk diýsene. Horoşo! Ýogsa-da, sen sahnada agronomyň rolunda oýnap bilermiň?!

Goňşymyň soragy meni ör-gökden getirdi. Wah, durmuşda öz roluny oýnap bilmeýän adam sahnada nädip ony ýerine ýetirsin. Ýok, goňşym meniň üstümden güljek bolýar. Düşünýän. Bilmezlige salan boldum. «Ýok» diýen äheňde başymy ýaýkadym.

– Gel onda bir zat edeli. Öz käriň boýunça işlemejegiň çynyň bolsa, sahnada oýnamaga-da gorkýan bolsaň, sen gowusy radist bol-da geçäý, boş ýer bar. Şumat kekras direktirimizem ýok, prikaza özüm gol çekýän.

Her gezek ýok diýip oturmaňam ebeteyini tapman razylaşdym.

Aý, oňaryp-oňarmaz ýaly kän bir zadam ýok eken-laý. Işe

başlanyma ýaňy bäş-üç gün geçipdi. Atly artistleriň biri ýanyma geldi-de:

– Manlykmy ogul – diýip, elini owkalaşdyrdy.

Men çekip oturan çilimimi küldana basyp mynjyratdym. Ol meniň hal-ahwalymy sorady, işim bilen gyzyklandy. Onuň soraglaryna oňardygymdan medeniýetliräk jogap berjek boldum. Ahyry ol özüniň arzyny aýtdy.

– Meň bir radiojygym bar. İşlemejek bolýa, seredil beräýseň şoňa.

Bäý-bä, men bu ýaşula näme jogap bersemkäm, ýeser ýerde gaý tutdy. Bir bahana tapyp sypjak bolmaly. Artist halky gaty mekir bolýandyr, ahmal bolsaň, çockara çolaşdyr diýip kakam ýanjap-ýanjap aýdypdy. Be-e, näme etsemläm? Aý, boýun alaýyn-la, elbetde, bir alajy tapylar-da. Onsoňam «Töwekgeliň işini taňry oňar» diýipdirler.

– Radioňyzyň markasy nähili, agam?

– Okean.

– Getiräýiň, daş ederis.

Şol günüň ertesi ol radiosyny getirdi. Alyp galdym. Sergeý diýip bir dostum bardy, onuň şular ýaly zatdan başy çykýardy. Haýyş etdim, oňat oglan, onuň ýanynda müşgil zat ýok. Derrew bejerip berdi. Bir zatjagazy ýanan ekeni.

Indi radionyň eýesiniň gelerine sabyrlylyk bilen garaşýardym. Pikirim onuň ýagyryňligimi otlamakdy. Dogru-da walla, näme, artistlete hakyny iýdirip. Laboratoriýada paýalnigi gyzdyran bolup otyrdym, ýaňky birden işiden ätläýdi.

– O-oho, agam jan, salawmaleýkim – diýip, men oňa iki elimi uzatdym.

– Nätdi? – diýip, ol meniň bilen gadyrly salamlaşdy.

Muşakgat baryny ýagdyrdym, bu adamlarda näme, ýalan söz gytmy! Gepiň tümmek ýeri, ep-eslijäni ýondum ýaňkydan.

Adama nireden abraý geljek bolsa geläýer eken, бүтин teatryň gürrüňi men boldum, adym arşa göterildi. «Radio boýunça respublikada iň güýçli specialistmiş, şu ugur boýunça daşary ýurtlara-da işe iberjek bolupdyrlar welin, özi göwnemänmiş» – diýen ýaly myş-myşlar-a hut öz gulagym bilenem eşitdim.

Hawa, ýöne şondan soň gelim-gidimim köpeldi. Laboratoriýamyň

içini döwük-ýenjik radiodan doldurdylar. Dost diýeniň Sergeý ýaly bolaýsa, dadyma ýene-de şol ýetişäýýär. Elbetde, «Mugt Buharda-da ýok» diýipdirler. Alanjamyň ýaryny oňa berýän. Sergeýem hezil edýä, menem. Üstesine-de abraýym artýar. Işler şu gidişine gidip dursa sylag-serpaýam beräýmekleri ähtimaldy weli, arman teatryň direktory işe çykandan soň bar zat bulaşady.

– Seni, inim, gaty magtaýarlar, radio ökdemişin diýip, o radiony oýlap tapam alym bardyr-la, sakgallyja, kim oň ady? – diýip, ol elini eňegine ýetirdi.

Men neden Sergeýiň adyny tutupdym, hernä saklandym. Aý, bir familiýa aýdyp goýbereýin-le, şu bilesem ýok-la diýip agzymy açanymam şoldy welin.

– Hä, ýadyma düşdi. Popow. Popow – diýip, ol sag elini ýokary galdyrdy. – Ynha, şo alyma-da sapak berip biljekmiş diýip seni öwýäler welin... – Ol sözüni soňlaman meniň ýüzüme seretdi.

Men nätjegimi bilmän, stoly dyrmaladym. Sesimi çykarman, gülesim gelmese-de çalaja ýylgyrdym.

– Düşünýän, düşünýän, sadalyk ynsanyň bezegidir – diýip, ol meniň dymmama özüçe garady.

Bu gürrüňiň soňy näme bilen gutararka diýip men içimi gürledig otyrdym. Ýene-de direktor dillendi:

– Sen inim, öýde bir radio bar, kyn görmeseň şonam bejerip goýber. Ony, dogrusy, zyňyp goýbersegem boljak, ýöne kakam pahyryň sowgat beren zady bolansoň...

– Başlyk jan, ony zyňyp bolmaz. Getiräý, daş ederis – diýip, men onuň sözüni böldüm.

Direktor has möhüm görnüşe girdi, onuň sesi agraslandy.

– Butak getirip bolmaz ony. Öňem gep-gürrüňden gulagym ýagyr boldy. Näme, sen artistltre näbeletmi, direktir teatryň radiosyny äkidenmiş diýen ada goýjak bolýaňmy? Ýok, bolmaz. Ony öýe gidipjik şol ýerde bejereris. Gelnejeň palow zadam taýýarlap goýandyr – diýip, direktor ýakasyndan ot atylana döndi.

Men her hili edip sapalak atyp gördüm, bolmady. Onuň sypdyrmajagy çynydy. Paty-putylarymy alyşdyryp «Wolgalyja» direktorlara bardym.

Dürli-dümen ir-iýmişler bilen palowdan garnymy gözäp, derçiräp gök çay içdim. Ondan-mundan gürrüň etdik. Ol birden turdy-da, niredendir bir ýerden mähnet priýomnigi goltuklap alyp geldi. Stoluň üstünde goýdy. Men onuň yzky gapagyny açyşdyryp, tozanlaryny süpürişdiren boldum. Abat zaxy bibat etmek aňsat. Söküşdirdim. Paýalnigi gyzdyryp, onuň o ýerine bu ýerine degirişdirdim. Burugsap aý tüssäniň ýakymyz ysy otagy gaplap aldy. Men şol dümtünen bolup otyryn.

– Bu gün ýataly, menem ýolagçy. Daňdan uçýan, iki günlük. Gastroldakylary görüp geljek. Galanyny gelemsoň bejeräýersiň-dä – diýip, direktor agzyny hatap ýaly açyp pallady.

Gökdäki dilegim ýerde gowuşdy, sypsam oňdum. Sözüni soňlaryna mähetdel, hasyr-husus hoşlaşyp çykyp gaýtdym.

Görýän welin, direktor gaty köpbilmiş, mekir adam öýdýän. Megerem bi onuň maňa guran hilesi bolsa gerek. Abraýyň dökülmänkä çaltyradyk goşuňy saýlamak gerek diýen netijä geldim. «Kyýamat günü goňşudan» diýenleri gaty çyn eken, ýene-de şol dadyma ýetişdi.

– Hally aga Weliýewiç, jan agam, meni öz islegim boýunça...

– Näme, başga ýerden düşewüntlije iş tapdyňmy? – diýip, ol elimdäki arzamy aldy.

Men sesimi çykarman başymy atdym.

– Hyýk, direktor komandirowkadan gelensoň ýöne meň derimi soýaýmasa ýagşydyr. Beýle abraýly adamyny sypdyrypsyň diýil igesini-hä sürter. Belki, başlygyň özi gelýänçä garaşarsyň, hä? – diýip, ol meni yrjak boldy.

Ýok-la, meniň ylalaşmajagym çynymdy. Müň dürli bahana bilen ahyryn sypdym. Dogru-da walla, meniň derim soýlandan, goý, goňşymyň derisi soýulsyn.

Täçmämmet JÜRDEKOW. Satiriki hekaýalar